

pišejo vsakemu volilcu imena tistih mož, ki so se izbrali za volilne može.

Slednjič si volilci v roko se žejo in zaobljujajo, da pridejo na dan, ko se bojo volili volilni možje, vsi od konca do kraja ob pravem času in na odločeno mesto. Verjemite, Slovenci mili! da od nasprotnikov ne bode manjkal nobeden, če tudi je z eno nogo že v grobu; pomislite, da so te volitve prva stopinja, da zmagamo. Opominjajte in pokličite svoje prijatle in pojrite skup na volilno vojsko!!

Dalje je treba:

e) da se izbrani volilni možje kake doline ali kakega okraja, še predno volit gredō poslanca, zberó v skupni zbor. Da lože vsi volilni možje pridejo, naj se shod skliče v tak kraj, ki, kolikor je moč, leží v sredi doline. Volilni možje bojo gotovo vsi možje, ki imajo glavo in srce na pravem mestu, kjerim je mar za občno srečo in blagor. Zatorej sme se zaupati, da pri tem shodu ne bode manjkal nobeden; kajti ta skupni shod je preimeniten. Pri tem shodu se bode morebiti že tisti gospod osebno pokazal in oglasil, kteri kandiduje, to je, ki se jim ponuja in priporoča. Če pa to mogoče ni, naznani se volilnim možem vsaj njegovo imé in razklada, kaj on misli o tej ali uni zadavi, kako misli v deželnem ali državnem zboru glasovati pri tem ali unem prašanji.

Slednjič si volilni možje dajo besedo, da vsi vsi na odločeni dan ob pravi uri pridejo na volišče, da seboj prineso svojo izkaznico (legitimacijo), in da glasujejo — primaruha! naj si bo kar rado — za izvoljenega kandidata. Dobro je tudi, da se bolj oddaljeni volilni možje že zvečer pred volitvijo, bolj bližnji zjutraj zberó v posebnem, za nje odločenem kraju — bodi-si kaka kavarna, gostilnica ali kaka druga bolj prostorna hiša. Kdor je bil priča pri kaki volitvi, videl je, kaj uganjajo ljudje, da bi zmotili in prekrstili naše volilce in jih spravili na svojo stran. Tu se delijo cigare; tam teče vino; tu se trgajo volilni lističi in ponujajo novi; tu govorijo slovensko taki škrici, ki drugi nezgubiti nimajo za Slovence in slovenski jezik drugih besed kakor „windischer Hund“ in „windische Saussprache“; tam se prilizuje ubogim kmetičem gospod z dolgimi muštacami in drago cigaro, ki drugekrat toliko mara za slovenskega kmetiča, kot za lanski sneg. Tako se dela in tišči na volilce in res posebne zavednosti in posebne moči je treba, da človek ostane zvest in stanoven. Toraj je neobhodno potreba, da volilci naše stranke vkup ostanejo, vkup večerjajo, vkup kosilčajo, vkup na volišče korakajo.

Stal sem na Štajarskem neko jutro na kolodvoru in čakal na železnico. Tu sem videl, kako so vozovi natlačeni samih kmečkih korenjakov; imeli so možaki bandero in muziko pri sebi. Godci so nasledovali, kmetje so peli, vse je bilo lepo, veselo in pošteno. Popravljajo, kaj to pomeni, sem izvedel, da so to volilni možje in da gredō ravno danes volit. Na banderu so imeli neko imé zapisano, pa ga nisem mogel brati, — menda imé tistega gospoda, ki so ga bili volje voliti. Dalje so tudi pravili, da so zjutraj vsi skup bili pri sv. maši v ta namen, naj jim volitev srečno izide. Slišal sem po tem, da so pri volitvi res zmagali. Slava!

To so poglavita vodila, kterih naj se volilci naše pravne stranke držijo pri volitvah.“

To smo povzeli iz priporočanega „političnega katekizma“ zato, da bralci naši sami vidijo, kako lepo obdeluje predmet o volitvah, in po tem tudi lahko sodijo, kako obravnava druge predmete o državi, deželi, občini itd. Naj tedaj naši rodoljubi skrbijo, da ta knjižica pride v vsako vas.

Književna viest.

* „Časovi književne zabave“, koje sam lani u proljeću na svjet izdao i upisnikom razaslao, u mene još imajo u njekoliko izpisaka po upisnu cenu od 80 novč.

Molim gg. skupljače, pa i upisnike, koji nisu primili ove moje knjige, neka mi jave, kamo da jim se pošalje; jer mi to treba znati, da se knjiga na pouzdano šalje, a one, koji su primili knjigu, neka mi ili pošalju naznačenu upisnu cenu, ili povrate knjigu.

Svrh oglašene knjige u mene još ima u njekoliko izpisaka napose na svjet izdanih ovih spisa po naznačenu cenu: 1. „Vazeće Sigeta grada“ (Uvod i tumač 1866.) po 50 novč., 2. „Danica ilirska“ (1863.—67.) po 2 st., ukoričena po 2 st. 50 novč., 3. „Književna zaba hrvatsko-srbska“ (svezak I.—IV. 1868.—69.) ukoričena po 1 st. 20 novč., 4. „Krvava knjiga, ili so menik na 405 godina poslije propasti slavnoga krajestva bosanskoga“ (1869.) po 30 novč., 5. „Časovi književne zabave za hrvatski i srbski narod“ (svezak I. i VI. 1870.) po 80 novč., i 6. „Lira“ (Različne pjeme. Knjiga I.—II. 1870—1871.) po 1 st. 20 novč. — Iako tko naruči ovih spisa, odmah će mu se poslati, ja to ili po gotovinu, ili na pouzeće.

Od mjeseca svibnja lanske godine svakoj naruci i opremi bez platno prilažem poviše izpisaka znanih „Slova nad grobom Ljudevita Gaja“, izgovorenih (1872. dne 22. travnja) slavnim našim akademikom Franom Kurelcem.

Kako sam od mjeseca srpnja lanske godine u odmornih časovih sasvim dosta pored ostalih poslova zabiljen sastavnom, knjigopisnom uredbom starina i knjižnice, osnovane i sabrane pokojnim mojim otcem, pa i poviestnom smotrom, koja treba da udara u nov književan pokret u obče jugoslavenski, a napose hrvatski i srbski, neman kad, da u ovaj par pomišljam na produženje omiljene narodne novovjeke književne zabave, koju će moja „knjižnica“ još ove godine, ako Bog dá, pomoći veledušnih ljubitelja i narodnih učenih zavoda zamieniti, te će mi se u ovoj knjizi prigoda udesiti, da sa zahvalnošću kraj drugih starih pomenem nove spise, koje su mi književni prijatelji i domaći i inostrani poslali — bilo darom, ili uzdarjem za moja djela godine 1872., što sam prošastih godina bio rad, upisivati u „Pogledu po slavenskom svetu“.

Do vieka će biti zahvalan i svemu narodu, ako se onako odzove knjižnici, kano što mi se dosadašnjoj mojoj književnoj zabavi odzivao, — kad se u pomoć pozove.

U Zagrebu, na obljetnicu izdanja sv. VII. „knjiž. zabave“, 1873.
Velimir Gaj.

Mnogovrstne novice.

* Da bi mož smel več žen imeti, je 162 žen v državi Massachusettski v severni Ameriki vložilo prošnjo vladu, naj za to osnuje posebno postavo. Prositeljice pravijo, da število žensk v ondašnji državi za 40.000 presega število možkih; da pa mož ne bo imel prepira s prejšnjimi ženami, ako vzame novih žen, naj postava odloči, da k vsaki novi ženitvi je treba privoljenja prejšnje žene. — „Sila sicer kola lomi“ — pravi prgovor; al sila mož-željnih Massachusettskih devojk kol ne bode zlomila.

* Po zanesljivih zdravniških poročilih je tista konjska bolezen, ki je lani oktobra meseca v severni Ameriki okoli New-Yorka razsajala in samo v tej okolici napadla okoli 40.000 konj (25. oktobra ni